



RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-529191-II/06/DK

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, 1 czerwca 2006 r.

Pan
Nadinsp. Marek Siewierski
I Zastępca Komendanta
Głównego Policji

W związku z treścią doniesień prasowych (min. artykułu „Pigułka gwałtu” w tygodniku „Newsweek” nr 17/6 z dnia 23 kwietnia 2006 r. i artykułu „Zgwałcona i zaszczuta” w „Gazecie Wyborczej” z dnia 27 marca 2006 r.) oraz informacji zamieszczonych na niektórych stronach internetowych, uprzejmie proszę Pana Komendanta o poinformowanie mnie o obecnie podejmowanych przez Policję działaniach w związku z używaniem przez sprawców przestępstw przeciwko wolności seksualnej i mieniu, różnych substancji chemicznych, mających na celu doprowadzenie swoich ofiar m.in. do utraty przytomności.

Wiele osób pada ofiarą tego rodzaju przestępstw wskutek uprzedniego podania im napoju, zawierającego np. kwas gamma-hydroksymasłowy (GHB), który podobnie jak leki psychotropowe działa obeszładniająco i powoduje częściową utratę świadomości u ofiary. Środki te, określane potocznie jako „pigułki gwałtu” mają na celu m.in. spowolnienie reakcji ofiar oraz osłabienie barier seksualnych.

Autor publikacji w „Newsweeku” wskazuje nadto, że do wielu gwałtów w Polsce dochodzi po podaniu ofierze (często niepełnoletniej) tak zwanej „pigułki gwałtu” np. w dyskotecce, podkreślając, że pomimo powszechności zjawiska, niewiele takich spraw trafia do sądu.

Sygnalizowany jest także - co budzi mój niepokój - brak powszechnej wiedzy o tym problemie i metodach pozwalających ustrzec się przed tego rodzaju działaniami, przy dość powszechnej dostępności niektórych substancji ułatwiających popełnienie przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i mieniu.

Dziennikarze podnoszą nadto w cytowanych publikacjach, w oparciu o konkretne przypadki, iż nie zawsze funkcjonariusze Policji działają w omawianej kategorii spraw profesjonalnie

i zgodnie z obowiązującą procedurą, zwłaszcza z uwzględnieniem pełnego poszanowania i respektowania praw osób pokrzywdzonych.

Reasumując, zważywszy na konieczność skutecznego przeciwdziałania tego rodzaju przestępstwom i zapewnienia pomocy prawnej i instytucjonalnej ich ofiarom, uprzejmie proszę Pana Komendanta o zainteresowanie się przedstawionym problemem i rozważenie stosownych działań.

Ze swej strony deklaruję gotowość współpracy, natomiast do ewentualnych kontaktów roboczych wyznaczyłem p. Dorotę Krzysztoń - Głównego Koordynatora Programu ds. Pomocy Ofiarom Przestępstw w moim Biurze.

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

Warszawa, dnia 17 maja 2006 r.

RPO-529191-II-/06/DK

Abstrakt

Wystąpienie do nadinsp. Marka Siewierskiego I Zastępcy Komendanta Głównego Policji w sprawie możliwości podjęcia przez Policję m.in. działań prewencyjnych wobec doniesień o coraz powszechniejszym stosowaniu przez przestępców do obezwładniania swoich ofiar różnych substancji określanych wspólnym mianem „pigułki gwałtu”.

Przedmiot sprawy:

Do wiadomości Rzecznika Praw Obywatelskich została przesłana skarga Fundacji Ośrodek Informacji FEMINOTEKA z Warszawy z dnia 28 marca 2006 r., adresowana do Ministra Sprawiedliwości-Prokuratora Generalnego, a dotycząca przytoczonej w artykule „Zgwałcona i zaszczuta” (Gazeta Wyborcza, 27 marca 2006 r.) wypowiedzi Prokuratora Rejonowego w Oławie w sprawie dziewczynki zgwałconej przez grupę nastolatków.

Obok kwestii złego potraktowania ofiary przestępstwa przez organa ścigania, sprawa ta została przedstawiona m.in. w artykule „Pigułka Gwałtu” w Newsweeku w kontekście trudności w kwalifikowaniu tego typu przestępstw (traktowane jako czyn z art.198 K.k.) oraz kłopotów Policji w ściganiu przestępstw popełnionych z użyciem takich narkotyków jak.np. GHB.

Nie bez znaczenia jest też problem braku rozpowszechnionej wiedzy o metodach pozwalających na uniknięcie opisanych sytuacji.

Podjęte działania:

1. Wystąpienie do Ministra Sprawiedliwości-Prokuratora Generalnego w sprawie przesłanej do wiadomości Rzecznika skargo FEMINOTEKI (w dniu 20 kwietnia 2006 r.).
2. Nawiązanie przez Głównego Koordynatora Programu ds. Pomocy Ofiarom Przestępstw kontaktu w sprawie tzw. "pigułki gwałtu" z Biurem Prewencji KGP oraz przekazanie przykładowej, niepokojącej treści strony internetowej, zachęcającej do gwałtu z wykorzystaniem Rohypnolu (w dniu 5 maja 2006 r.).

/-/ Dorota Krzysztoń

*Główny Koordynator Programu
Pomocy Ofiarom Przestępstw*